

Beleidsplan

Voor en Vroegschoolse Educatie

VVE

Locatie Hoorzik

Auteur: Ingeborg van der Zanden Bartels
Datum: 6 april 2019
Plaats: Kerkdriel
Versie: 0.1

Een goede start! Peuterarrangement Villawijs.

Ieder kind heeft recht op gelijke kansen en dezelfde kwaliteit in kinderopvang en onderwijs. Met de peutergroep richten wij ons op uw kind om het zo goed mogelijk voor te bereiden op de basisschool. Ons peuterarrangement is geschikt voor kinderen met een Voor- en Vroegschoolse educatie-indicatie, zogenoemd VVE-indicatie. Ook zonder VVE indicatie heeft uw kind baat bij dit peuter arrangement.

Voor een goede start op de basisschool hebben sommige kinderen een extra steuntje in de rug nodig, daarom is het van groot belang om vroegtijdig te signaleren dat jonge kinderen een risico op een (taal) achterstand hebben.

De doelstelling van VVE-beleid is om de ontwikkeling van kinderen uit autochtone en allochtone achterstandsgroepen zodanig te stimuleren dat hun kansen op een goede schoolloopbaan en maatschappelijke carrière worden vergroot.

Wij ondersteunen en stimuleren peuters in het proces van hun ontwikkeling en gaan spelenderwijs in op eventuele achterstanden.

Onze visie op voor- en vroegschoolse educatie.

Wij geloven dat alle kinderen recht hebben op gelijke kansen en mogelijkheden. Daarvoor werken wij intensief samen met ouders en netwerkpartners. Voor kinderen met een taalachterstand is een versterkt taalaanbod van groot belang. Wij volgen hierin geen vaste methodiek, dit omdat wij bij onze visie er vanuit gaan dat ieder kind uniek is en ieder kind andere behoeftes heeft en op een andere manier leert. De leidsters dienen een methode toe te passen die het beste resultaat heeft in de betreffende situatie. Kennis en ervaring van de leidsters is hierbij van wezenlijk belang. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat alle kinderen zo vroeg mogelijk een verrijkt ontwikkelprogramma krijgen aangeboden, om zo eventuele ontwikkelingsachterstanden te voorkomen.

Om deze redenen biedt Kindercentrum VillaDriel een peuterarrangement aan voor ieder kind in de leeftijd van twee tot vier jaar.

Wettelijke uitgangspunten: vier pedagogische (basis)doelen voor de ontwikkeling van kinderen

Kindercentrum VillaDriel werkt met een pedagogisch beleidsplan waarbij het uitgangspunt is; het bieden van verantwoorde kinderopvang waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat.

Voor de pedagogische verantwoording van het begrip “verantwoorde kinderopvang” is vanuit de Wet Kinderopvang gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven.

- De emotionele competentie (elk kind is waardevol)
- De persoonlijke competentie (elk kind heeft talenten)
- De sociale competentie (elk kind is uniek)
- Eigen maken van normen en waarden (elk kind heeft een veilige omgeving nodig om zich te kunnen ontwikkelen)

Dit beleidsplan is specifiek voor het peuterarrangement en VVE en is een aanvulling op het Pedagogische plan KDV Hoorzik. Een exemplaar van beide documenten kunt u op de opvang locatie inzien of een verkorte versie raadplegen via onze website. Indien gewenst kunnen we het plan ook toesturen.

Wat is de rol van de gemeente?

Gemeentes ontvangen van de overheid financiële middelen om achterstanden in ontwikkeling van kinderen binnen de kinderopvang en onderwijs aan te pakken. Het consultatiebureau bepaalt op basis van criteria welke kinderen recht hebben op een verwijzing voor een VVE-indicatie en leggen dit vast.

De gemeente speelt een rol in het vastleggen en monitoren van kwaliteitseisen die door de overheid worden gesteld.

Het kindercentrum waar een peuter met een VVE-indicatie naartoe gaat ontvangt een financiële vergoeding. Zo kunnen wij ervoor zorgen dat uw peuter extra intensief begeleid wordt.

Uw kind wordt niet alleen extra gestimuleerd op het gebied waarin deze behoefte aanwezig is, maar alle ontwikkelingsgebieden krijgen extra aandacht.

Peuters met een VVE-indicatie mogen op verschillende dagdelen deelnemen aan het peuterarrangement, met een totaal van tien uur per week.

Voor wie is een VVE-indicatie bedoelt?

- Kinderen op een kinderdagverblijf/peuterspeelzaal (=voorschoolse educatie) en basisschoolgroep 1/2 (=vroegschoolse educatie), in de leeftijd 2 tot 6 jaar
- Kinderen die vanuit de moedertaal geen Nederlands spreken en ook niet een andere niet West-Europese taal spreken.
- Kinderen die opgroeien in een omgeving met ouders die een lage opleiding hebben en waarvan het consultatiebureau vermoedt dat ze gevoeliger zijn voor een (taal)achterstand

VVE-programma

Er zijn verschillende programma's ontwikkeld voor de Voor- en Vroegschoolse educatie. Ieder VVE-programma heeft een andere aanpak volgens een bepaalde methode. Bij Kindercentrum VillaDriel vinden we dat het programma dat wij aanbieden moet aansluiten bij onze visie en werkwijze. Om deze redenen hebben wij gekozen om zelf een VVE-programma samen te stellen.

Ons programma werkt met thema's die aansluiten op de leef- en belevingswereld van de kinderen maar ook aansluiten bij de thema's die op de basisscholen worden aangeboden. Om deze manier borgen we een doorgaande leerlijn met de samenwerkende basisscholen.

Binnen ons programma bieden we handvatten aan om de peuters extra te stimuleren op de taal-, motorische- en sociale ontwikkeling.

Het themagericht werken voldoet aan de volgende kenmerken:

- Het zijn duidelijk uitgewerkte thema's
- Er wordt extra aandacht besteed aan taalverwerving

- Het is flexibel: het kan bijvoorbeeld worden aangepast aan de doelgroep of aan de situatie in het peuterarrangement.
- Het geeft informatie aan ouders en specialisten. Er wordt uitgegaan van ouderbetrokkenheid, het overdragen van informatie is bij peuters met een VVE-indicatie verplicht.

Binnen het themagericht werken hebben wij een aanbod van activiteiten voor een grote groep maar ook voor een kleine groep kinderen. Binnen het hele peuterarrangement wordt er aandacht besteedt aan verschillende ontwikkelingsgebieden, het omvat het onderstaande:

1. Ontluikende geletterdheid, taalontwikkeling en tweetaligheid.
Aandachtsgebieden binnen dit domein zijn bijvoorbeeld: het stimuleren van de Nederlandse taalontwikkeling, experimenteren met klanken en letters, interactievaardigheden, verhalen vertellen en woordenschatontwikkeling.
2. Ontluikende rekenvaardigheid.
Aandachtsgebieden binnen dit domein zijn bijvoorbeeld: omgaan met hoeveelheden en getallen, meten en construeren.
3. Cognitieve en zintuiglijke ontwikkeling.
Ontwikkelen van het denken, de waarneming en de fantasie. Zintuigen zijn belangrijk om de wereld om ons heen te ontdekken en te leren kennen. Middels werkjes en opdrachtjes wordt gestimuleerd om waar te nemen, te horen, te voelen, ruiken en proeven.
4. Motorische ontwikkeling.
Aandachtsgebieden in dit domein zijn bijvoorbeeld: bewegingsopvoeding, links- of rechtshandig, onderscheid grove en fijne motoriek.
5. Sociaal-emotionele ontwikkeling.
Aandachtsgebieden binnen dit domein zijn bijvoorbeeld: hechtingsrelaties, in een groep spelen en daarin zelf te ontdekken en oplossingen te bedenken, omgang met volwassenen, andere kinderen en jezelf.
6. Handreikingen om ouderbetrokkenheid te stimuleren.

Bij de start van een nieuw thema worden ouders hierover geïnformeerd. Ouders krijgen een informatieblad over het thema; duur van het thema, een woordenlijst, spullen van de thuissituatie die gebruikt kunnen worden binnen het thema. Ouders krijgen tips en handvatten om het kind ook thuis te stimuleren bij de (taal)ontwikkeling. Deze ouderbetrokkenheid is zeer van belang en verplicht bij kinderen met een VVE-indicatie.

In kwalitatief goede ondersteuning onderscheiden we vier dimensies:

- Het kind emotioneel ondersteunen

Emotionele ondersteuning bieden is een gevoel geven van gewaardeerd en geaccepteerd worden, zodat zij zich veilig en op hun gemak voelen. Het kind mag er zijn. Hierdoor kan een kind zijn aandacht richten op zijn omgeving en is het vrij om nieuwe indrukken op te doen en te leren van wat het ervaart.

De pedagogisch medewerkster kan kinderen geborgenheid geven door lichamelijk contact (denk aan even op schoot nemen, een aai over de bol, een high five), door oogcontact (het kind zien), door het kind te troosten als het daar behoefte aan heeft en door belangstelling te tonen aan het kind.

Vooraf bij anderstalige kinderen is het non-verbale gedrag belangrijk bij het bieden van geborgenheid. Als de pedagogisch medewerkster het kind op een positieve manier laat merken dat ze betrokken is bij het kind en bij wat het meemaakt, voelt het kind zich gehoord en gezien en ontwikkelt het vertrouwen in de opvoeder. Het kind durft zich te ontwikkelen omdat het erop vertrouwt dat er iemand is op wie het kan terugvallen mocht dit nodig zijn. Het kind ervaart dat hijzelf de moeite waard is en ontwikkelt zelfvertrouwen om dingen uit te proberen en op ontdekking uit te gaan.

Positieve ondersteuning en aandacht geven zijn dan ook van groot belang om kinderen aan te moedigen en uit te lokken. Om goed in te kunnen spelen op de behoefte van een kind moet de pedagogisch medewerker niet alleen het gedrag van het kind opmerken maar ook de betekenis van dit gedrag kunnen inschatten. Dit houdt in dat de pedagogisch medewerker sensitief responsief moet zijn, dit wil zeggen gevoelig zijn voor de signalen van het kind en hier op juiste wijze op reageren. Juiste wijze wil zeggen dat ze aansluit bij de vraag en behoefte van het kind.

- De pedagogisch medewerkers tonen respect voor de autonomie van de kinderen

De pedagogisch medewerker geeft kinderen de kans en de ruimte om de wereld te ontdekken en zijn er voor hen als ze hierom vragen. Aan de ene kant heeft het kind behoefte aan zorg en aan de andere kant is er de drang om het zelf te doen. Op het peuterarrangement wordt er aandacht gegeven aan het stimuleren van de persoonlijke competenties. Denk hierbij aan zelf je handen wassen, zelf je jas aan doen, opruimen. Wanneer een kind goed zijn best heeft gedaan of wanneer iets is gelukt wordt het kind hierin nadrukkelijk bevestigd en worden complimenten gegeven.

Voor het kind is het van belang dat de opvoeder het kind zoveel mogelijk ruimte geeft voor eigen initiatieven, ideeën en wensen. In de praktijk van de opvoeding betekent respect voor de autonomie vooral de zelfstandigheid van het kind bevorderen en de eigenheid van het kind respecteren. Om de zelfstandigheid te bevorderen is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker niet te snel ingrijpt door bijvoorbeeld een activiteit over te nemen of voor te doen, als het bij het kind niet zo snel lukt. Dit betekent niet dat de pedagogisch medewerker de kinderen alleen maar hun eigen gang laat gaan en niet ingrijpen of stimuleren wanneer dit nodig is.

Voor het respecteren van de eigenheid van kinderen is het van belang dat de pedagogisch medewerker respect toont voor de (culturele) achtergrond, het karakter, het niveau, het tempo en de interesses van het kind. Het gevoel van eigenheid van het kind wordt gestimuleerd als de pedagogisch medewerker duidelijk laat blijken dat zij de eigen inbreng van het kind waardeert en dat zij de keuzes die het kind zelf maakt, zo veel mogelijk respecteert.

- Het kind structuur bieden

Om tegemoet te komen aan de groeiende behoefte aan zelfstandigheid en autonomie van het kind is het van belang dat een kind ervaart dat er grenzen zijn en dat er een vaste structuur is. Hoewel deze aspecten tegenover elkaar lijken te staan (hoe meer regels, des te minder ruimte voor de eigen inbreng van het kind), geeft het bieden van structuur juist het houvast dat het kind nodig heeft om zelfstandig activiteiten te ondernemen. Het is aan de pedagogisch medewerker om een evenwicht te vinden tussen enerzijds vrijheid en zelfstandigheid van het kind en anderzijds het handhaven van een structuur. Alle kinderen (en kinderen in achterstandssituaties in het bijzonder) hebben behoefte aan structuur. Nog zoveel in hun wereld is nieuw en onbekend. In die nieuwe en onbekende wereld

hebben zij behoefte aan houvast en duidelijkheid. Structuur bieden en grenzen aangeven is de taak van de pedagogisch medewerker.

- Informatie en uitleg op het niveau van het kind

Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen. Het is belangrijk dat de informatie en uitleg aansluit bij de behoefte, de belevingswereld, de aandacht en het ontwikkelingsniveau van het kind. Naarmate de informatie meer aan deze criteria voldoet, draagt deze meer bij aan de ontwikkeling van het kind. Het kind krijgt bovendien het gevoel dat hij serieus wordt genomen, waardoor zijn zelfvertrouwen groter zal worden. De pedagogisch medewerker geeft in haar dagelijkse omgang met kinderen vrijwel voortdurend informatie en uitleg: uitleg bij activiteiten, bij spelbegeleiding, ingaan op vragen, benoemen van handelingen en voorwerpen en nieuwe informatie toevoegen aan het spel van een kind. Een belangrijk aspect van uitleg en informatie geven is de manier waarop de pedagogisch medewerker een activiteit aanbiedt. Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker structuur aanbrengt bij activiteiten, dat wil zeggen, in kleine stappen aanbiedt, zodat het voor het kind mogelijk wordt de taak zo zelfstandig mogelijk uit te voeren. Naarmate een kind ouder wordt, verandert zijn behoefte aan het type ondersteuning dat hij nodig heeft. Een jonge peuter heeft altijd behoefte aan de juiste emotionele ondersteuning. Geleidelijk aan gaat hij steeds meer zelfstandig ondernemen. Emotionele steun blijft ook dan een voorwaarde, maar het wordt tegelijkertijd belangrijker dat de pedagogisch medewerkers ruimte geven aan de ontdekkingskracht van het kind en inspelen op zijn steeds groter wordende behoefte aan informatie en uitleg.

Gecertificeerde pedagogisch medewerkers

Onze pedagogisch medewerkers die op het peuterarrangement staan zijn gecertificeerd voor het uitvoeren van een VVE-programma. Daarnaast zijn onze medewerkers geschoold op de interactievaardigheden, deze vaardigheden helpen hen om kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling. Met ons peuterarrangement stimuleren en verbeteren de medewerkers de ontwikkeling van alle kinderen in de groep, zowel kinderen met als zonder een VVE-indicatie.

Groepssamenstelling

De groep van het peuterarrangement/VVE heeft de naam VillaWijs gekregen. Wijs verwijst naar het wijs maken van de peuters. Binnen het peuterarrangement krijgt ieder kind de maximale aandacht. In een groep zijn er maximaal zestien kinderen. Het aantal leidsters is afgestemd op de groepsgrootte, bij zestien kinderen zijn er twee gecertificeerde medewerkers aanwezig. Per acht kinderen is er één gecertificeerde pedagogisch medewerker aanwezig. Soms kan dit aangevuld worden met een stagiaire of een vrijwilliger zodat er extra aandacht geboden kan worden. Het peuterarrangement is een verticale groep in de leeftijd van twee tot vier jaar, kinderen leren hierin ook van elkaar.

Observaties

Observeren is een belangrijk onderdeel van ons programma. Door middel van observeren kunnen onze pedagogisch medewerkers concreet informatie krijgen over de behoefte en ontwikkeling van de peuters. Deze observaties zorgen ervoor dat wij passende en gerichte activiteiten op behoefte van de peuter aan kunnen bieden. Er zijn verschillende doelen voor het verzamelen van informatie over het gedrag en de ontwikkeling van kinderen:

- Het ondersteunen van het pedagogisch didactisch handelen
- Het vast stellen van (speciale) behoefte van kinderen
- Het beïnvloeden van beleidsbeslissingen. Beroepsopvoeders kijken en luisteren tijdens het uitvoeren van hun werk voortdurend naar de kinderen. Zij gebruiken deze informatie voor het kiezen van activiteiten om goed aan te sluiten bij de individuele behoefte maar ook of het kind het aangeboden programma kan bijhouden.
- Indien nodig kunnen doorverwijzen naar externe partijen.

Vaste dagindeling

Een dagdeel bij ons peuterarrangement heeft in grote lijnen een vaste structuur. Het dagdeel start met een kwartier inloop waarbij u uw peuter kunt brengen. In de grote lijnen ziet een dagdeel er als volgt uit.

Ochtend:

08:00-08:15	Inloop. Materialen aan tafel of vrij spel moment.
08:15-08:45	Materialen aan tafel of vrij spel moment.
08:45-09:15	Opstarten van de dag. Vaak in de vorm van de kring. Dag bespreken en voorleesmoment
09:15-09:45	Activiteit, dit kan zowel in de grote groep of kleine groepjes zijn.
09:45-10:15	Verzorgingsmoment (toilet, handen wassen) en fruit- en drinkmoment
10:15-10:30	Fruitmoment en drink moment
10:30-11:15	(Herhalende) activiteit, extra aandacht kinderen VVE-indicatie. Kan zowel in grote of kleine groepjes zijn
11:15-11:45	Buitenactiviteit of buitenspelen
11:45-12:00	Haalmoment en tijd voor overdracht

De inrichting

Onze locatie op de Hoorzik is aangepast aan de behoefte van peuters en bieden keuzemogelijkheden die aansluiten bij de leef- en belevingswereld en de ontwikkeling van peuters. Er zijn uiteenlopende (speel)mogelijkheden die het kind uitdagen.

Buitenspelen is een onmisbaar onderdeel van het peuterarrangement. Hierbij krijgen kinderen de ruimte om te kimmern en klauteren, te rennen, springen en te spelen met water en zand. Hierbij stimuleren we verschillende ontwikkelingsgebieden maar het plezier maken en beleven met elkaar staat voorop.

Vanuit het uitgangspunt "Ieder kind is Uniek" en het themagericht werken worden de speelhoeken ingericht waarin specifieke, herkenbare activiteiten plaats vinden. De inrichting van de verschillende hoeken sluit aan bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau, de interesses, de ervaring en de eigenheid van de kinderen. Met deze speelhoeken en materialen kunnen de peuters spelen, ontdekken,

experimenteren en kunnen ontwikkelen, alleen of samen met leeftijdsgenootjes. Samen spelen met andere peuters is erg belangrijk; het is leerzaam en plezierig. Kinderen ontwikkelen sociale vaardigheden zoals delen, communiceren, rekening houden met elkaar, vriendschappen sluiten en ruzies bijleggen. En ze leren omgaan met kinderen van verschillende aard. Op allerlei manieren stimuleren onze pedagogisch medewerkers het samenspel met andere kinderen en leren ze peuters wat het betekent om deel uit te maken van een groep.

Vrij spel

Binnen het vrij spel mogen de kinderen zelf een activiteit kiezen. We bieden hiertoe materialen aan in open kasten op hoogte van de kinderen, dit om te bevorderen dat kinderen het zelf kunnen pakken. Wij gaan uit van respect voor het kind en vertrouwen in zijn/haar ontwikkeling. Kinderen krijgen vrijheid in spel en materiaal keuze. De materialen in de ruimte sluiten aan bij de ontwikkelingsfase waarin de peuters zich bevinden en zijn zo opgesteld dat zij hen aanzetten tot spelen. Bij het vrij spel volgen de pedagogisch medewerkers het spel van de kinderen. Soms speelt de pedagogisch medewerker met de kinderen mee. Op deze manier kun je bijvoorbeeld andere kinderen ook bij het spel betrekken of je kunt kinderen helpen hun spel uit te breiden en hen een stapje verder brengen in hun ontwikkeling.

Begeleiding

Onze peutergroep heeft een preventieve functie op het gebied van zorg. Zeker als blijkt dat een peuter extra uitdaging nodig heeft of als blijkt dat er sprake is van een ontwikkelingsachterstand. Bij Kindercentrum VillaDriel krijgen kinderen de zorg die ze nodig hebben. Kindercentrum VillaDriel begeleidt de peuter en het gezin.

Als er bij een peuter signalen van ontwikkelingsproblemen of andere problemen op het gebied van bijvoorbeeld gedrag, sociale weerbaarheid of opvoeding worden geconstateerd, dan zullen de pedagogisch medewerkers van Kindercentrum VillaDriel de peuter en het gezin zo optimaal mogelijk proberen te begeleiden. Soms is afstemming en samenwerking met andere instanties hierbij van wezenlijk belang.

Uiteraard wordt alles eerst met de ouders besproken, voordat we samen met de eventueel ingeschakelde instanties gaan overleggen over de juiste aanpak. Zo kunnen we al in een vroeg stadium verdere achterstand voorkomen. Instanties waarmee we samenwerken zijn onder meer maatschappelijk werk, basisscholen, Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar (consultatiebureau/JGZ), het Centrum voor Jeugd en Gezin, logopedie, fysiotherapie en het wijkteam.

Ouderbetrokkenheid

Zoals eerder vermeld is ouderbetrokkenheid zeer van belang en verplicht bij kinderen met een VVE-indicatie. Als uw kind van ons peuterarrangement gebruik maakt, willen wij het kind en de ouders graag zo goed mogelijk leren kennen. Met die kennis kunnen wij voor uw kind een programma aanbieden wat past bij zijn of haar ontwikkeling waardoor het zich veilig en geborgen voelt en met plezier naar het kindercentrum komt. U als opvoeder bent daarbij heel belangrijk; u kent uw kind als geen ander! Uw kind groeit op in uw gezin, in uw familie, in uw huis en in uw buurt. U weet waarmee uw kind graag speelt, wat het graag eet, hoe het slaapt, waar het blij of verdrietig van wordt en

welke rituelen belangrijk zijn. Kortom u bezit een schat aan informatie over uw kind! Wij willen graag dat u deze informatie met ons deelt zodat wij samen met u kunnen bespreken wat uw kind nodig heeft, thuis en in ons kindercentrum. Andersom informeren wij u graag over de wijze waarop het kind zich bij ons ontwikkelt. Ook als er vragen zijn over de opvoeding, over de ontwikkeling of als het even niet zo lekker gaat met uw kind willen wij u graag helpen. Dat kan bijvoorbeeld door middel van een advies, een activiteit of het afstemmen van uw en onze aanpak. Door uw en onze inzet op elkaar af te stemmen worden wij partners in de opvoeding met als doel het welbevinden van uw kind.

Samenwerking met basisscholen; doorgaande leerlijn

Kindercentrum VillaDriel werkt steeds meer samen met de basisscholen. Door deze samenwerking kunnen we komen tot afspraken en kunnen we ervoor zorgen dat de doorgaande ontwikkel-, leer- en zorglijnen van de kinderen worden gewaarborgd.

Wanneer je kind bijna 4 jaar wordt, dragen wij de informatie over je kind over naar de gekozen basisschool. Dit doen we met een overdrachtsformulier, nadat deze met u besproken en ondertekend is. Zelf ontvangt u ook een kopie van dit formulier. Wij nemen contact op met de basisschool om een toelichting op dit formulier te geven.

Voor kinderen met een VVE-indicatie is de overdracht van informatie verplicht.

Wat kost het peuterarrangement?

Het peuterarrangement van Kindercentrum VillaDriel valt onder de Wet kinderopvang. Dit betekent dat je in aanmerking kunt komen voor kinderopvangtoeslag. Heb je hier geen recht op, dan kunt u peutertoeslag aanvragen bij de gemeente Maasdriel. Dit is afhankelijk van je persoonlijke situatie. Kijk voor de mogelijkheden op onze website of neem contact op met ons, dit kan via jos.vanderzanden@villadriel.nl. dan kijken wij samen met u welk deel van de kosten u vergoed kunt krijgen.